

Dr. Felkai Beáta Olga
Főosztályvezető
Élelmiszergazdasági és -minőségpolitikai Főosztály
Agrárminisztérium

Tisztelt Főosztályvezető Asszony!

Idén januárban megalakult a FÉSZ Növényi-alapú, alap- és funkcionális élelmiszerek gyártói Tagozata, melynek hatáskörébe olyan növényi alapanyagokból előállított, feldolgozott élelmiszerek tartoznak, amelyek kimondott funkciója, hogy fogyasztásukkal a kiegyensúlyozott étrend részeként az emberi táplálkozásban a növényi alapú termékek arányát növelni lehessen, továbbá megoldást nyújtsanak azoknak, akik különféle tápanyagok vagy alapanyagok fogyasztását etikai, egészségügyi, környezetvédelmi megfontolások vagy egyéb okok miatt kerülnek.

A Tagozat célja a fenti termékek előállításában érintett gyártók érdekeinek képviselete mellett a magyar élelmiszergazdaság szereplői számára is növekedési potenciált jelentő termékkör hazai ismertségének és elismertségének növelése, gyártásának ösztönzése. Az elmúlt időszakban több magyar előállítású termék is megjelent a hazai piacon, szerzett itthoni vagy nemzetközi szakmai elismerést¹. Ezek az esetek is rámutatnak arra, hogy **bár ma még a piac kis szeletét jelentik ezek a termékek, magas hozzáadott értékkel rendelkeznek és egy dinamikusan növekvő fogyasztói trendet elégítenek ki, így teljes mértékben beleillenek a hazai élelmiszergazdaság fejlesztését előirányzó nemzeti stratégiába.**

A fentiek alapján a Tagozat álláspontot alakított ki a közös piaci szervezetekről szóló („CMO”) rendelet felülvizsgálata és ennek kapcsán a trialógus során ismét a tárgyalóasztalra kerülő, a növényi alapú fehérjékből készített élelmiszerek elnevezése és leíró jellemzése céljából használható kifejezések korlátozására vonatkozó, parlamenti (ún. 171-es) módosító javaslatra vonatkozóan, melyet az alábbiakban foglalunk össze.

Tekintettel a kérdésben látható szakágazati érdekellentétek feloldásának fontosságára, kulcsfontosságúnak tartjuk mindenek előtt leszögezni, hogy amennyiben a jelenleg is hatályban lévő élelmiszerjelölési, reklámozási, vagy CMO jogszabályoknak nem felel meg bármilyen termék fogyasztói kommunikációja, úgy **minden fogyasztó és piaci szereplő közös érdeke, hogy az ilyen magatartásokkal szemben az illetékes hatóságok fellépjenek** annak érdekében, hogy egyetlen gyártó se juthasson jogosulatlan versenyelőnyhöz valótlan állításokkal, a fogyasztók megtévesztésével, vagy egyéb nem jogszerű marketing tevékenységgel.

A FÉSZ Tagozata a 171-es módosító indítvánnyal kapcsolatban az alábbi észrevételeket fogalmazza meg:

1. Álláspontunk szerint a hatályban lévő uniós **jelölési jogszabályok** teljeskörűen és egyértelműen szabályozzák az élelmiszerekkel kapcsolatos fogyasztói tájékoztatást és **ma is megfelelő jogi védelmet nyújtanak** a megtévesztő kommunikációs gyakorlatok szankcionálásához. A tejtermékekkel kapcsolatos kifejezések ezen felül harminc éve speciális védelmet is élveznek a külön szabályozásban.

¹ <https://magyarnemzet.hu/elestilus/a-leginnovativabb-tejtermek-dijat-zsebelte-be-egy-magyar-ceg-9423524/>

2. A növényi-alapú termékek piaci esélyegyenlőségét negatívan érinti a módosító, mivel elfogadása esetükben **szükségtelenül és aránytalanul korlátozná** a tejtermékekre is alkalmazható jelzők nem tejtermékekre vonatkozó használatát. Elfogadása esetén az előállítók olyan csomagolási módokat vagy illusztrációkat sem használhatnának például a termékeik ábrázolására, amelyet a tejtermékek gyártói is alkalmaznak, például saját termékük fotóját nem jeleníthetnék meg a csomagoláson, csak azért, mert az ő termékük is fehér színű, vagy ital, ezért pohárban tálalható.
3. Az Európai Parlament ugyanennek a jogszabálynak egy másik, a hústermékekre és azok alternatíváira vonatkozó hasonló módosítóját elvetette, nem gördítve akadályt az elé, hogy a húsos termékekhez eddig kapcsolt kifejezéseket a termékek jellegének pontos leírása érdekében az alternatív, növényi termékeken is lehessen alkalmazni (pl. „vegán burger”). A tejtermékekkel kapcsolatos módosító elfogadása emiatt is **jogi inkonzisztenciát** és hátrányt okozna az érintett gyártók és a fogyasztók számára.
4. Megemlítenéd, hogy a 171-es módosító elfogadását a **fogyasztóvédelmi nemzeti és uniós szervezetek is ellenzik**, mindenek előtt abból a megfontolásból, hogy a módosító olyan tág értelmezési lehetőséget adna a szabályoknak, amelyek többek között akár egészségügyi szempontból fontos közlések megtételét is ellehetetleníthetik.
5. Nagyon fontos körülménynek tartjuk, hogy a bevezetőben említettek szerint **a növényi-alapú élelmiszerek szegmensének erősödése az uniós és hazai élelmiszergazdaság számára egyaránt növekedési lehetőséget jelent**. A F2F stratégiára vonatkozóan kiadott tanácsi következtetésekben a tagállamok egyértelműen megfogalmazzák egy uniós fehérje átállási stratégia megalkotásának szükségességét, az élelmiszer és takarmány célú növényi fehérjék termelésének előmozdítása és a termelők tevékenységének diverzifikálása érdekében. Az élelmiszerelőállítók – köztük már az említett magyar példával is igazolhatóan tejtermék-feldolgozók is – egyre több esetben szélesítik termék portfóliójukat például a tejtermékek alternatívájaként is szolgáló növényi-alapú termékek irányában, megfelelően ezzel a növekvő fogyasztói keresletnek.

Tisztelt Főosztályvezető Asszony!

Meggyőződésünk, hogy minden élelmiszerkategóriának egyenlő esélyeket kell biztosítani a fogyasztókért folytatott korrekt versenyben. A hazai élelmiszergazdaság számára lehetővé kell tenni a növényi-alapú termékek szektorában rejlő növekedési potenciál kihasználását. Ezért kérjük, hogy a CMO rendelet felülvizsgálata kapcsán zajló dialógus során a magyar álláspont kialakításakor a 171-es módosító elvetését alátámasztó fenti érveket figyelembe venni szíveskedjék!

Budapest, 2021. március 11.

Üdvözlettel:

fész Felelős
1989 Élelmiszergyártók Szövetsége
1034 Budapest, Bécsi út 126-128.
Adószám: 19015105-1-41
Vörös Attila
ügyvezető igazgató